

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO
ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ TAP-20-1811(2)**

2020-11-18 Nr. NV-3137

Vilnius

Projekto teikėjas – Energetikos ministerija

Projekto tikslas – sudaryti prielaidas įgyvendinti elektros pajėgumų užtikrinimo mechanizmą, kuriuo būtų užtikrinamas Lietuvos elektros energetikos sistemos adekvatumas ir pakankamas elektros energijos tiekimo saugumo lygis po Lietuvos elektros energetikos sistemos de-sinchronizacijos nuo IPS/UPS sistemos.

Dabartinė situacija:

Teikiamu nutarimo projektu yra įgyvendinamos Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 6, 7, 9, 18, 31, 33, 78 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ skirsniu įstatymo Nr. XIII-3020 nuostatos ir patvirtinamas Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas).

Apraše bus nustatyta pajėgumų aukcione skirstomo pajėgumų kiekio ir jų apskaičiavimo atsakomybė,

kitų valstybių narių asmenų dalyvavimas pajėgumų aukcionuose, pajėgumų kainos nustatymas pajėgumų aukcione ir apibrėžiama, kaip aukcionų dalyviai turės formuoti savo pasiūlymus, nustatoma pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė, taip pat nustatoma kada ir kokiomis sąlygomis perdavimo sistemos operatorius atsisakys ir grąžins prievolių įvykdymo užtikrinimą pajėgumų vykdytojams. Apraše taip pat apibrėžiama pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo išimtis, kada pajėgumų vykdytojai galės neužtikrinti pajėgumų prievolės vykdymo. Apraše be kita ko nustatoma, kokius veiksmus turi atlikti perdavimo sistemos operatorius, skirstomųjų tinklų operatoriai, kitos valstybės narės perdavimo sistemos operatorius ir (ar) pajėgumų vykdytojas, esant kritiniam elektros energetikos sistemos laikotarpiui, ir nustatomos detalios procedūros, kaip bus atliekamas pajėgumų vykdytojų tikrinimas, ar pajėgumų vykdytojai vykdo įsipareigojimą palaikyti pajėgumus užtikrinančių įrenginių parengtį. Apraše taip pat nustatomos baudos už pajėgumų sutarties nevykdymą.

Patvirtinus siūlomą reglamentavimą, rinkos dalyviams bus nustatytos aiškos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo sąlygos, suteikta paskata vystyti technologiškai neutralius pajėgumus ir atnaujinti bei išlaikyti ekonomiškai pagrįstus esamus elektros pajėgumų įrenginius ir svarbiausia – bus užtikrinamas pakankamas Lietuvos elektros energetikos sistemos adekvatumo lygis, užtikrinant tikėtiną ne didesnę kaip 8 valandų apkrovos praradimo trukmę per kiekvienus kalendorius metus.

Preliminarus lėšų poreikis mokėjimams už pajėgumų aukcione laimėtą ir suteiktą pajėgumų kiekį atlikti (mokėjimai pajėgumų tiekėjams) būtų apie 95–129 mln. eurų per metus, skaičiuojant, kad pajėgumų kaina būtų 10–40 eurų/kW/per metus. Pažymėtina, kad lėšų poreikis priklausys nuo pajėgumų aukcionuose dalyvausiančių technologijų įvairovės bei užsienio šalių dalyvausiančių asmenų ir įrenginių kiekio bei jų konkurencingumo.

Projekto esmė:

Nustatyti elektros energetikos sistemos pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo sąlygas, pajėgumų užtikrinimo prievolės ir pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties įgyvendinimo tvarką, pajėgumų aukcionuose skirstomų pajėgumų nustatymo tvarką, mokėjimo už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą tvarką ir sąlygas.

Derinimas – teikiamas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas pataisytas projektas. Į pastabas atsižvelgta, dėl pastabų, susijusių su poreikiu keisti Elektros energetikos įstatymą, bus priimtas protokolinis sprendimas.

nutarimo projektas derintas su suinteresuotomis institucijomis. Nutarimo projektui pastabas ir pasiūlymus pateikė Teisingumo ministerija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Lietuvos pramonininkų konfederacija, AB „Ignitis grupė“, UAB „Ignitis gamyba“, UAB „EPSO-G“, AB „Orlen Lietuva“. Taip pat 2020 m. rugpjūčio 5 d. suorganizuotas nuotolinis susitikimas su pastabas ir pasiūlymus pateikusiais subjektais, pastabos papildomai derintos darbo tvarka. Nesuderintų pastabų neliko.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė